

ПРЕЧИШЋЕН, НЕЗВАНИЧНИ ТЕКСТ

("Службени гласник Републике Српске", бр. 16 од 25. фебруара 2005, 77/06, 119/08, 78/11) ¹

**ЗАКОН
О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правобранилаштво Републике Српске је самостални орган који у поступку пред судовима и другим надлежним органима предузима правна средства ради заштите имовинских права и интереса Републике Српске, града, општине и њихових органа и организација, те других органа и организација који немају својство правног лица и нису уписани у судски регистар, а финансирају се из буџета Републике Српске.

Правобранилаштво врши и друге послове одређене законом.

У поступцима ради наплате комуналне накнаде и накнаде утврђене у поступку издавања одобрења за грађење, као и у споровима из радних односа, послове заступања града и општине пред судовима и другим органима вршиће лице одређено законом или другим актом тих субјеката, а уколико то није утврђено законом или другим актом, надлежни орган града, односно општине посебном одлуком ће одредити лице које ће га заступати.

Лице из претходног става мора бити дипломирани правник са положеним правосудним испитом.

Члан 2.

Правобранилаштво врши своју функцију на основу закона и других прописа.

Члан 3.

Правобранилаштво се оснива и укида законом. Правобранилаштво има свој печат.

Сједиште Правобранилаштва је у Бањој Луци.

¹

Овај Пречишћен текст Закона о Правобранилаштву Републике Српске може се користити само за интерну употребу у Правобранилаштву Републике Српске и на исти се приликом службене употребе не може позивати. Основни текст Закона објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 16/05 дана 25.02.2005.године и ступио је на снагу 07.03.2005.године. Закон о измјенама и допунама Закона о Правобранилаштву Републике Српске је објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 77/06 дана 09.08.2006.године и ступио је на снагу 17.08.2006.године. Закон о измјенама и допунама Закона о Правобранилаштву Републике Српске је објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 119/08 дана 18.12.2008.године и ступио је на снагу 26.12.2008.године. Закон о измјенама и допунама Закона о Правобранилаштву Републике Српске је објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 78/11 дана 02.08.2011.године и ступио је на снагу 10.08. 2011.године.

Члан 4.

Правобранилац и замјеник правобраниоца не могу бити народни посланици, вршити политичке и управне функције, вршити другу службу или дужност која би могла утицати на њихову самосталност у раду, или би могла умањити њихов углед или углед правобранилачке функције.

Члан 5.

Правобранилац је за свој рад одговоран Народној скупштини Републике Српске. Замјеник правобраниоца одговара за свој рад Народној скупштини Републике Српске и правобраниоцу.

Помоћник правобраниоца одговара за свој рад правобраниоцу.

Члан 5а.

Правобранилац, замјеници и помоћници правобраниоца имају службене легитимације, које издаје Министарство правде.

Правилник о облику и изгледу службене легитимације доноси министар правде.“.

Члан 6.

Брачни друг правобраниоца, замјеника и помоћника правобраниоца, сродници у правој линији и сродници у побочној линији до четвртог степена сродства, као и сродници до другог степена тазбинског сродства не могу вршити функцију замјеника или помоћника.

Члан 6а.

Правобранилац и његови замјеници не могу бити кривично гоњени или лишени слободе за исказано мишљење у вршењу своје функције.“.

Члан 7.

(Брисан)

Члан 8.

Правобранилаштво може пред Уставним судом приједлогом покренути поступак за оцјену уставности закона и законитости других прописа и општих аката, кад оцијени да су повријеђена имовинска права и интереси субјеката из члана 1. овог закона.

Члан 9.

Судови и други органи дужни су обавјештавати Правобранилаштво ако у току поступка уоче да треба предузети мјере за заштиту права и интереса Републике, града, општина и других субјеката које је Правобранилаштво по закону дужно да заступа.

Члан 10.

Органи, организације, предузећа и друга правна лица дужни су достављати обавјештења о угрожавању и нарушавању, или оспоравању права и ствари у својини субјеката из члана 1. овог закона, ради предузимања даљих правних радњи за које је Правобранилаштво овлашћено.

Органи и правна лица дужни су на захтјев Правобранилаштва доставити податке, обавјештења и списе, као и стручно мишљење, који су потребни за предузимање радњи из његове надлежности.

Члан 11.

Правобранилаштво прије покретања поступка пред надлежним судом или другим државним органом може предузети мјере ради покушаја закључења вансудске нагодбе.

Вансудска нагодба, ако је потребна клаузула извршности, закључује се код нотара.

Прије закључења вансудске нагодбе Правобранилаштво је дужно да добије писмену и овјерену сагласност странке коју заступа на нагодбу таквог садржаја.

Правобранилаштво може учествовати у поступцима медијације, с тим што се и на нагодбе у медијацији примјењују услови из става 3. овог члана.

Трошкови за заступање Правобранилаштва обрачунавају се по Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и представљају приход буџета.

Члан 12.

Правобранилаштво прати и проучава појаве и проблеме из области вршења својих функција које се односе на примјену закона, те обавјештава надлежне органе и предлаже мјере за спречавање друштвено штетних појава.

Члан 13.

Правобранилаштво о свом раду подноси годишњи извјештај Народној скупштини Републике Српске.

Замјеник правобраниоца подноси годишњу информацију о свом раду граду или општинама са подручја тог сједишта замјеника.

Замјеник правобраниоца дужан је да достави информацију о стању појединих предмета или спорова и прије подношења годишње информације, када то од њега затражи скупштина града, односно скупштина општине или градоначелник града, односно начелник општине.

Ако скупштина града или општине не прихвати информацију замјеника правобраниоца из става 2. или 3. овог члана, правобранилац ће о томе обавијестити министра правде.

Члан 14.

Рад Правобранилаштва је јаван и свако има право приступа информацијама у складу са Законом о слободи приступа информацијама.

Правобранилаштво може, када то правобранилац оцијени цјелисходним, путем медија обавијестити јавност о стању заштите имовинских интереса Републике Српске и других субјеката из члана 1. овог закона.

II - ДЈЕЛОКРУГ ПОСЛОВА ПРАВОБРАНИЛАШТВА

Члан 15.

Функцију Правобранилаштва врши правобранилац.

Правобранилац има одређен број замјеника. Број замјеника, на приједлог министра правде, утврђује Народна скупштина Републике Српске.

Члан 16.

Замјеник може предузимати сваку радњу у поступку пред судовима и другим надлежним органима за које је овлашћен правобранилац.

Уколико правобранилац није сагласан са предузимањем неке радње замјеника, дужан му је дати упуте како да поступи у конкретном случају.

Ако и послје тога замјеник одбије да поступи по упутама из претходног става, ту радњу предузима правобранилац умјесто надлежног замјеника.

Члан 17.

Правобранилац и замјеник правобраниоца могу овластити помоћника да их у одређеним предметима замјењује у заступању.

У поступку експропријације непокретности ради изградње објеката од јавног интереса правобранилац може дати овлашћење из става 1. овог члана и лицу запосленом код корисника експропријације, односно инвеститора изградње објекта.

Изузетно, ако то захтијева природа спора и разлози економичности поступка, овлашћење из става 1. овог члана може се дати и другом лицу запосленом у Правобранилаштво Републике Српске, у складу са законом или лицу које је запослено код субјекта којег заступа Правобранилаштво Републике Српске.

На захтјев града или општине, правобранилац ће утврдити листу лица из реда запослених у Правобранилаштво, који ће вршити послове заступања тог града или општине, у свим предметима и споровима у којима Правобранилаштво треба да заступа град или општину као странку.

Члан 18.

Сви субјекти које по закону заступа Правобранилаштво дужни су благовремено на захтјев правобраниоца доставити тражене податке и доказе.

Правобранилаштво је обавезно приликом достављања захтјева за изјашњење субјектима које заступа да достави правно мишљење у сваком конкретном случају.

Послове заступања органа и правних лица из члана 1. овог закона Правобранилаштво врши у свим судским и управним поступцима, а у управним споровима може заступати органе који су тужени, ако му је за то дато овлашћење.

Члан 19.

У предузимању правних средстава ради заштите права и интереса субјеката из члана 1. овог закона, као и заступања, Правобранилаштво је овлашћено да предузима све радње које предузима странка у поступку.

Ако Правобранилаштво сматра да не треба покренути поступак пред судом или другим органом, или треба повући тужбу, или се одрећи од тужбеног захтјева или приједлога за извршење, признати захтјев противне странке или закључити поравнање, затражиће сагласност о томе од субјекта којег заступа и који се о томе писмено изјашњава.

Ако субјекат којег заступа не достави писано изјашњење у року од седам дана од дана пријема захтјева за изјашњење, коначну одлуку о предузимању правне радње доноси правобранилац или замјеник у сједишту, о чему обавјештава субјекта.

Члан 20.

У случају да Правобранилаштво треба по закону да заступа странке из члана 1. овог закона, чији су интереси у супротности, извршни органи учесника у поступку ће овластити лица која ће их заступати.

Изузетно од одредбе става 1. овога члана, уколико је једна од странака у поступку Република Српска, Правобранилаштво ће заступати Републику Српску.

Уколико Правобранилаштво, у својству заступника или самостално на основу овлашћења утврђених законом, покрене поступак пред судом или другим органом против субјекта из члана 1. став 1. овог закона, тај субјекат је обавезан одредити лице које ће га заступати у поступку.

Члан 21.

(Брисан)

Члан 22.

Субјекти из члана 1. овог закона дужни су затражити мишљење од Правобранилаштва приликом закључивања привредних уговора и уговора који регулишу имовинско-правна питања (у даљем тексту: мишљење).

Мишљење из претходног става Правобранилаштво даје у року до 15 дана од дана пријема захтјева и потребне документације, а у сложенијим случајевима у року од 30 дана.

Ако то захтијевају нарочито оправдани интереси, Правобранилаштво је дужно дати мишљење у року од седам дана, а у сложенијим случајевима у року од 15 дана.

Уколико Правобранилаштво не достави мишљење у законом утврђеном року, уговор се може закључити и без мишљења Правобранилаштва.

Без обзира на мишљење Правобранилаштва на уговоре из ст. 1. до 3. овог члана, свако заинтересовано лице може у законом прописаном поступку тражити поништење правног посла, ако сматра да су њиме повријеђена његова права или интереси.

Члан 23.

Субјекти из члана 1. овог закона дужни су закључени уговор имовинско-правне природе доставити Правобранилаштву у року од 15 дана од дана закључења уговора.

Ако Правобранилаштво оцијени да је закључени уговор ништаван, поднијеће

тужбу за утврђивање ништавности, а у случају да је уговор рушљив поднијеће тужбу за поништење.

Члан 24.

Имовинско-правни уговор са елементом иностраности који закључи Република Српска или правна лица - корисници средстава из члана 1. овог закона и уговори којим се прибавља или отуђује непокретност наведених субјеката, достављају се Правобранилаштву, ради давања мишљења субјектима које по закону заступа.

Члан 25.

Надлежни орган који врши обраду или овјеру уговора о промету непокретности, а који се односе на субјекте из члана 1. овог закона, дужан је примјерак тог уговора доставити Правобранилаштву.

III - ОРГАНИЗАЦИЈА ПРАВОБРАНИЛАШТВА

Члан 26.

Правобранилаштво је организовано по сједиштима замјеника, и то:

- Сједиште замјеника Бања Лука,
- Сједиште замјеника Бијељина,
- Сједиште замјеника Добој,
- Сједиште замјеника Приједор,
- Сједиште замјеника Фоча,
- Сједиште замјеника Требиње,
- Сједиште замјеника Источно Сарајево,
- Сједиште замјеника Власеница.

Члан 27.

1. Сједиште замјеника Бања Лука обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Бањој Луци, Градишци, Котор Варошу, Прњавору и Мркоњић Граду.

2. Сједиште замјеника Бијељина обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Бијељини и Зворнику.

3. Сједиште замјеника Добој обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Дервенти, Добоју, Модричи и Теслићу.

4. Сједиште замјеника Приједор обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Приједору и Новом Граду.

5. Сједиште замјеника Фоча обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Фочи и Вишеграду.

6. Сједиште замјеника Требиње обухвата подручје мјесне надлежности основног суда у Требињу.

7. Сједиште замјеника Источно Сарајево обухвата подручје мјесне надлежности основног суда у Сокоцу.

8. Сједиште замјеника Власеница обухвата подручје мјесне надлежности основних судова у Власеници и Сребреници.

IV - ИЗБОР ПРАВОБРАНИОЦА И ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИОЦА И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ

Члан 28.

Правобраниоца и замјеника правобраниоца бира Народна скупштина Републике Српске на приједлог министра правде.

Избор правобраниоца и замјеника се врши у складу са Законом о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске.

Правобранилац се бира на период од 4 (четири) године, уз могућност поновног избора.

Замјеник правобраниоца се бира на период од 4 (четири) године, уз могућност поновног избора.

Након поновног избора функција замјеника је стална.

Члан 29.

За правобраниоца и замјеника може бити изабрано лице које, поред општих услова утврђених законом, испуњава и посебне услове.

- да је дипломирани правник са положеним правосудним испитом и искуством након положеног правосудног испита на правним пословима у правосудним органима, адвокатури или другим државним органима у трајању од 8 (осам) година за правобраниоца и 4 (четири) године за вршење функције замјеника правобраниоца.

Члан 30.

Именовани правобранилац, односно замјеник дужан је ступити на дужност одмах по избору, а најкасније у року од 30 дана од дана избора.

Приликом ступања на дужност правобранилац, односно замјеник даје свечану заклетву.

Правобранилац даје свечану заклетву на сједници Народне скупштине Републике Српске, а замјеник пред предсједником Народне скупштине Републике Српске, читањем наглас утврђеног текста и потписивањем текста заклетве.

Текст свечане заклетве гласи: "Заклињем се да ћу дужности савјесно и одговорно извршавати, државне тајне чувати, интересе народа и грађана Републике Српске бранити и заступати, Устава и закона Босне и Херцеговине и Републике Српске часно се држати."

Члан 31.

Правобраниоцу и замјенику престаје функција:

- на лични захтјев,
- кад наврши 67 година живота,
- разрјешењем,
- истеком мандата.

Члан 32.

Поступак за разрешење правобраниоца и замјеника покренуће се:

1. ако су осуђени за кривично дјело са умишљајем на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест мјесеци, или ако су осуђени за кривично дјело које их чини неподобним за вршење функције;
2. ако се утврди да несавјесно обављају функцију;
3. ако се на основу налаза и мишљења здравствене установе утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење функције;
4. ако не ступи на дужност у року предвиђеном у члану 30. овог закона.

Приједлог за разрешење правобраниоца и замјеника правобраниоца министар правде подноси Народној скупштини Републике Српске. Приједлог за разрешење замјеника подноси се на иницијативу правобраниоца.

Члан 33.

Замјеник, помоћник и стручни сарадник могу се упутити на рад у друго сједиште без пристанка на период до 6 (шест) мјесеци у току једне календарске године, уколико то захтијевају потребе обављања правобранилачких послова, а уз њихов пристанак највише до 12 (дванаест) мјесеци.

Правобранилац може покренути поступак за разрешење замјеника ако замјеник без оправданог разлога одбије да поступи по рјешењу за привремено упућивање на рад у друго сједиште.

У случајевима из става 1. овога члана, замјенику, помоћнику и стручном сараднику припада право на накнаду трошкова одвојенога живота у складу са важећим прописима.

Члан 34.

Правобранилац и замјеник могу бити удаљени са дужности док се против њих води истрага у кривичном поступку.

Правобранилац или замјеник биће удаљени са дужности док се налазе у притвору.

Правобранилац или замјеник могу бити удаљени са дужности и ако је покренут поступак за њихово разрешење.

Одлуку о удаљењу са дужности у случајевима из ст. 1., 2. и 3. овог члана доноси Народна скупштина Републике Српске, као и у поступку разрешења.

Члан 35.

Правобранилац, односно замјеник који је изабран, односно постављен на другу дужност не може ступити на нову дужност прије него што му престане функција коју је до тада обављао.

У случају из става 1. овог члана правобранилац, односно замјеник дужан је да поднесе захтјев за престанак функције.

V - ОСТАЛИ ЗАПОСЛЕНИ У ПРАВОБРАНИЛАШТВУ

Члан 36.

Правобранилац може имати помоћнике чији број се утврђује у Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Члан 37.

За помоћника правобраниоца може бити примљен на рад дипломирани правник са положеним правосудним испитом и радним искуством од 2 (двјије) године на правним пословима, након положеног правосудног испита. Помоћници могу обављати све послове правобраниоца и замјеника са овлашћењем правобраниоца или замјеника правобраниоца.

За предузимање појединих радњи у поступку пред судом или другим органом, као што су повлачење тужбе или приједлога за извршење, одрицање од тужбеног захтјева, признање захтјева противне странке, давање сагласности на повлачење или преиначење тужбе, односно тужбеног захтјева противне странке и закључивање поравнања, помоћник мора имати посебно овлашћење.

Помоћника правобраниоца именује правобранилац на основу јавног конкурса.

Члан 38.

У Правобранилаштву и сједиштима замјеника могу се у радни однос примати приправници, у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Члан 39.

Правобранилаштво има секретара, који врши послове управе и друге послове које му повјери правобранилац.

Члан 40.

Унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Правобранилаштву утврђује правобранилац.

Члан 41.

Прописи Републике Српске о радним односима радника у органима управе сходно ће се примјењивати и на раднике Правобранилаштва, ако овим законом није другачије регулисано.

VI - СРЕДСТВА ЗА РАД ПРАВОБРАНИЛАШТВА

Члан 42.

Средства за рад правобранилаштва обезбјеђују се у буџету Републике. Средства се обезбјеђују тако да обимом и временом дозначавања омогућавају

Правобранилаштву да извршава своје финансијске обавезе, до износа који је планиран у буџету, а у складу са расположивим средствима.

Средства за рад Правобранилаштва исказују се посебно у буџету и систему Трезора Републике Српске.

Члан 43.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Правобранилац и замјеници правобраниоца који имају мандат у вријеме ступања на снагу овог закона настављају да врше правобранилачку функцију и након ступања на снагу овог закона.

Правобраниоцу се у мандат рачуна и вријеме проведено прије ступања на снагу овог закона.

Чл. 45. и 46.

(Брисани)

Члан 47.

Правобранилац је обавезан у року од 3 (три) мјесеца од дана ступања на снагу овог закона ускладити правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и доставити га Влади Републике Српске, ради давања сагласности.

Правилник о пословању и вођењу евиденције у Правобранилаштву правобранилац је обавезан донијети у року од 6 (шест) мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, а остале подзаконске акте у року од 12 (дванаест) мјесеци.

Члан 47а.

Министар правде ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник из члана 5а. став 2. овог закона.“.

Члан 48.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о Јавном правобранилаштву ("Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 14/94 и 32/94).

Члан 49.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".